

Acta

Source: *Revue belge de Musicologie / Belgisch Tijdschrift voor Muziekwetenschap*, Vol. 10, No. 3/4 (1956), pp. 172-176

Published by: Societe Belge de Musicologie

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/3686173>

Accessed: 28-03-2016 11:03 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at

<http://about.jstor.org/terms>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Societe Belge de Musicologie is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Revue belge de Musicologie / Belgisch Tijdschrift voor Muziekwetenschap*

<http://www.jstor.org>

ACTA

SÉANCE
DU SAMEDI 14 JANVIER 1956

ASSEMBLÉE GÉNÉRALE

Présents : M. Ch. van den Borren, Mme L. Grootaers-Schroeder, MM. M. Boereboom, S. Cape, P. Collaer, abbé D. Dille, dom J. Kreps, abbé R. Lenaerts, J. Quitin, A. Van der Linden, F. van der Mueren, R. Wangermée.

Excusés ayant mandaté un administrateur pour les représenter: Mlle I. Bogaert, Mme S. Clercx-Lejeune, MM. G. Alexis, A. Corbet, J. Robyns.

La séance est ouverte à 14 h. 30 sous la présidence de M. Ch. van den Borren.

M. A. Van der Linden présente un bref rapport sur l'activité de la Société en 1955: cinq séances ont eu lieu au cours desquelles six communications furent lues. Le nombre des membres s'est accru de dix (deux effectifs, deux adhérents, quatre correspondants, deux étudiants).

L'assemblée approuve les comptes de 1955 et le budget pour 1956.

Elle fixe la cotisation à 150 fr pour les membres effectifs et adhérents, et à 200 fr pour les membres correspondants.

Après quelques échanges de vues sur les publications de la Société, la séance est levée à 15 h. 15.

SÉANCE ORDINAIRE

Présents : M. Ch. van den Borren, Mmes M. De Smet, L. Grootaers-Schroeder, L. Lévis; MM. M. Boereboom, S. Cape, P. Collaer, abbé D. Dille, E. Geurickx, dom J. Kreps, abbé R. Lenaerts, J.N. Maquet, J. Quitin, A. van der Hallen, A. Van der Linden, F. van der Mueren, R. Wangermée.

Excusés : Mmes I. Bogaert, S. Clercx-Lejeune, G. Grootaert, M. Reiners; MM. G. Alexis, A. Corbet, P. Daubresse, J. Robyns.

La séance est ouverte à 15 h. 15 sous la présidence de M. Ch. van den Borren.

Le procès-verbal de la séance précédente est lu et approuvé.

VERGADERING
VAN ZATERDAG 14 JANUARI 1956

ALGEMENE VERGADERING

Aanwezig : de h. Ch. van den Borren, Mvr. L. Grootaers-Schroeder, de heren M. Boereboom, S. Cape, P. Collaer, E.H. Dille, Dom J. Kreps, E.H. Lenaerts, J. Quitin, A. Van der Linden, F. van der Mueren, R. Wangermée.

Verontschuldigd, en door een beheerder op hun verzoek vertegenwoordigd: Mej. I. Bogaert, Mvr. S. Clercx-Lejeune, de heren G. Alexis, A. Corbet, J. Robijns,

De heer Ch. van den Borren, voorzitter, opent de vergadering te 14,30 u.

De heer A. Van der Linden brengt in het kort verslag uit over de werkzaamheden van de Vereniging in 1955: er werden vijf vergaderingen gehouden, met zes lezingen. Het ledenaantal steeg met tien (twee werkende, twee aangesloten, vier briefwisselende leden en twee studenten).

De vergadering keurt de rekeningen van 1955 goed en het budget voor 1956. Zij bepaalt de bijdrage op 150 fr. voor de werkende en aangesloten leden en op 200 fr. voor de briefwisselende leden.

Na een gedachtenwisseling over de publicaties van de Vereniging, wordt de vergadering gesloten te 15.15 u.

GEWONE VERGADERING

Aanwezig : de h. Ch. van den Borren, Mwen M. De Smet, L. Grootaers-Schroeder, L. Lévis; de heren M. Boereboom, S. Cape, P. Collaer, E.H. D. Dille, E. Geurickx, Dom J. Kreps, E.H. R. Lenaerts, J.N. Maquet, J. Quitin, A. van der Hallen, A. Van der Linden, F. van der Mueren, R. Wangermée.

Verontschuldigd : Mwen I. Bogaert, S. Clercx-Lejeune, G. Grootaert, M. Reiners; de heren G. Alexis, A. Corbet, P. Daubresse, J. Robijns.

De heer Ch. van den Borren, voorzitter, opent de Vergadering te 15 u. 15.

De notulen van de vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

Le Président fait part à l'assemblée du décès de nos confrères M. Bukofzer, O. Tiby et F. Torrefranca.

Sont admis en qualité de membre effectif : MM. C. Deliège, J.N. Maquet et E. Monsieur.

M. P. Collaer termine son exposé sur « Les polyphonies archaïques de tradition populaire en Europe méditerranéenne » dont il a donné la première partie le 3 décembre 1955. Appuyant sa démonstration de nombreux exemples enregistrés, le conférencier aborde l'examen des parallélismes et des mouvements contraires. Il conclut en disant que la naissance de l'organum et du conduit cesse d'être surprenante si l'on suit la courbe de la tradition polyphonique dont il a montré l'existence préhistorique.

L'importante communication de M. Collaer donne lieu à un débat auquel prennent part MM. van den Borren, van der Mueren, abbé Lenaerts et Maquet.

La prochaine séance est fixée au samedi 3 mars.

La séance est levée à 17 h. 10.

SÉANCE DU SAMEDI 3 MARS 1956

Présents : M. Ch. van den Borren, MM. G. Alexis, E. Cammaert, C. Deliège, dom J. Kreps, abbé R. Lenaerts, J.N. Maquet, E. Monsieur, M. Podolski, A. Souris, A. Van der Linden.

Excusés : Mme S. Clercx-Lejeune, MM. M. Boereboom, S. Cape, P. Chevreuille, A. Corbet, abbé D. Dille, F. Monfort, E. Montellier, J. Robyns, A. van der Hallen, F. van der Mueren.

La séance est ouverte à 15 h. 15 sous la présidence de M. Ch. van den Borren.

Le procès-verbal de la séance précédente est lu et approuvé.

Est admis en qualité de membre effectif : M. Michel Podolski (Bruxelles).

M. Eugène Monsieur lit une communication sur « Jean-Léonard Terry et sa bibliothèque ». Compositeur, professeur, chef d'orchestre et de chœur, J.-L. Terry est une figure intéressante du XIXe siècle musical liégeois. Bibliophile et collectionneur, il s'est intéressé au passé artistique de l'ancien pays de Liège. Ses livres, comme ses manuscrits, reposent à la bibliothèque du Conservatoire royal de musique de Liège. M. Monsieur a terminé le catalogue de cette collection qui paraître en fascicules.

De Voorzitter kondigt het overlijden aan van de musicologen M. Bukofzer, O. Tiby en F. Torrefranca.

Worden aanvaard als werkende leden : de heren C. Deliège, J.N. Maquet en E. Monsieur.

De heer P. Collaer beëindigt zijn uiteenzetting over « Les polyphonies archaïques de tradition populaire en Europe méditerranéenne » die hij had begonnen op 3 December 1955. Hij behandelt de parallellismen en de tegenbewegingen, en staft zijn betoog met talrijke opnamen. Zijn besluit is, dat het ontstaan van organum en conductus niet meer verrassend schijnt, wanneer men de evolutie van de polyphonische traditie volgt, die, naar zijn mening reeds in voorhistorische tijden bestond.

De belangrijke mededeling van de heer Collaer werd gevolgd door een bespreking waaraan de heren van den Borren, van der Mueren, Lenaerts en Maquet deelnamen.

De volgende vergadering werd vastgesteld op 3 Maart.

De zitting wordt gesloten te 17.10 u.

VERGADERING VAN ZATERDAG 3 MAART 1956

Aanwezig : M. Ch. van den Borren, de heren G. Alexis, E. Cammaert, C. Deliège, Dom J. Kreps, E.H. R. Lenaerts, J.N. Maquet, E. Monsieur, M. Podolski, A. Souris, A. Van der Linden.

Verontschuldigd : Mvr. S. Clercx-Lejeune; de heren M. Boereboom, S. Cape, P. Chevreuille, A. Corbet, E.H. D. Dille, F. Monfort, E. Montellier, J. Robijns, A. van der Hallen, F. van der Mueren.

De heer Ch. van den Borren, voorzitter, opent de vergadering te 15 u. 15.

De notulen van de vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

De heer Michel Podolski (Brussel) wordt als werkend lid aanvaard.

De heer Eug. Monsieur houdt een lezing over « Jean-Léonard Terry et sa bibliothèque ». Componist, leraar, koor- en orkesdirigent, is J.L. Terry een interessante figuur in de Luikse muzikwereld van de 19de eeuw. Als bibliofiel en verzamelaar, had hij veel belangstelling voor de kunst in het oude Land van Luik. Zijn boeken en zijn handschriften worden bewaard in de bibliotheek van het Koninklijk Muziekconservatorium te Luik. De heer Monsieur heeft van deze verzameling een catalogoog voltooid, die in afleveringen zal verschijnen.

L'important exposé de M. Monseur est suivi d'une courte discussion à laquelle prennent part M. van den Borren, dom J. Kreps, l'abbé R. Lenaerts et M.G. Alexis.

La prochaine séance est fixée au samedi 5 mai.

La séance est levée à 17 h.

SÉANCE DU SAMEDI 5 MAI 1956

Présents : M. Ch. van den Borren ; Mmes G. Grootaert, Van Ginderachter, van Mulders-Brunfaut ; MM. M. Boereboom, A. Corbet, abbé R. Lenaerts, H. Leynen, J.N. Maquet, E. Monseur, A. Souris, F. van den Bremt, A. Van der Linden, F. van der Mueren.

Excusés : Mmes S. Clercx-Lejeune, L. Grootaers ; MM. S. Cape, P. Daubresse, abbé D. Dille, F. Monfort, J. Robyns.

La séance est ouverte à 15 h. 15 sous la présidence de M. Ch. van den Borren.

Le procès-verbal de la séance précédente est lu et approuvé.

Sont admis en qualité de membre correspondant : M. Walther Rubsamen (Los Angeles) ; de membre adhérent : M. Paul Evrard (Bruxelles).

La parole est donnée à M. Auguste Corbet, qui expose le sujet « De opera *Genoveva* van Robert Schumann ». Il replace cet opéra dans son cadre historique, l'examine des points de vue interne et externe, en faisant ressortir les qualités et les défauts de cette œuvre contemporaine du « Lohengrin » de R. Wagner.

Sous le titre « Instruments de musique dans un post-incunable de 1510 », M. Albert Van der Linden signale les reproductions d'instruments de musique figurant dans le « Rosetum exercitiorum spiritualium et sacrarum meditationum » du Bruxellois Joannes Mauburnus publié chez Jean Petit en 1510.

Ces deux communications sont suivies d'une discussion générale.

La prochaine séance est fixée au samedi 2 juin.

La séance est levée à 16 h. 45.

SÉANCE DU SAMEDI 2 JUIN 1956

Présents : M. Ch. van den Borren ; Mlles G. Grootaert, L. Levis ; MM. M. Boere-

Na deze belangrijke uiteenzetting volgde een bespreking, waaraan de heren van den Borren, Dom. J. Kreps, R. Lenaerts en G. Alexis deelnamen.

De volgende vergadering wordt vastgesteld op Zaterdag 5 Mei.

De zitting wordt gesloten te 17 u.

VERGADERING VAN ZATERDAG 5 MEI 1956

Aanwezig : M. Ch. van den Borren ; M^{wen} G. Grootaert, Van Ginderachter, Van Mulders-Brunfaut ; de heren A. Boereboom, A. Corbet, E.H. R. Lenaerts, H. Leynen, J.N. Maquet, E. Monseur, A. Souris, F. van den Bremt, A. Van der Linden, F. van der Mueren.

Verontschuldigd : M^{wen} S. Clercx-Lejeune en L. Grootaers ; de heren S. Cape, P. Daubresse, E.H. D. Dille, F. Monfort, J. Robijns.

De heer Ch. van den Borren, voorzitter, opent de vergadering te 15 u. 15.

De notulen van de vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

De heer Walther Rubsamen (Los Angeles) wordt als briefwisselend lid aanvaard, de heer Paul Evrard (Brussel) als aangesloten lid.

De heer August Corbet behandelt het onderwerp : « De opera *Genoveva* van Robert Schumann ». Hij plaatst deze opera in haar historische omgeving, onderzoekt de interne en externe factoren van het werk, en bespreekt de hoedanigheden en gebreken ervan. Hij laat uitschijnen hoe het werk chronologisch samenvalt met Wagner's « Lohengrin ».

De heer A. Van der Linden houdt een mededeling over « Instruments de musique dans un post-incunable de 1510 ». Hij vestigt de aandacht op de afbeeldingen van muziekinstrumenten in het werk, getiteld « Rosetum exercitiorum spiritualium et sacrarum meditationum » van de Brusseelaar Johannes Mauburnus, gedrukt door Jean Petit in 1510.

Beide lezingen werden gevolgd door een algemene bespreking.

De volgende vergadering wordt vastgesteld op Zaterdag 2 Juni.

De zitting wordt gesloten te 16 u. 45.

ZITTING VAN ZATERDAG 2 JUNI 1956

Aanwezig : De Hr Ch. van den Borren ; Mej. G. Grootaert, L. Levis ; de HH. M.

boom, C. Delière, K.R. Druwé, E. Geeurickx, E. Monseur, M. Podolski, A. Souris, A. Vander Linden et quelques invités.

Excusés: Mmes S. Clercx-Lejeune, M. Reiners; MM. S. Cape, P. Daubresse, abbé D. Dille, dom J. Kreps, abbé R. Lenaerts, F. Monfort, J. Robyns, F. van der Mueren.

La séance est ouverte à 15 h. 25 sous la présidence de M. Ch. van den Borren.

Le procès-verbal de la séance précédente est lu et approuvé.

Après avoir rappelé les journées consacrées, les 16 et 17 mai, à Munich, au quatre centième anniversaire de l'arrivée à la cour de Bavière de Roland de Lassus, le Président passe la parole à M. André Souris. Celui-ci a entrepris d'exposer « Les problèmes de la musique sérielle ». Plaçant son sujet dans la perspective de l'évolution historique, le conférencier explique comment les relations de hauteur ont influencé l'art musical des trois derniers siècles, et comment la musique sérielle a voulu s'en libérer. En insistant sur la nouveauté produite par l'indépendance des sons, M. Souris se défend d'écarter les sources sensibles de la musique sérielle. Celle-ci, créatrice d'une sensibilité nouvelle de l'auditeur, n'a pas la valeur d'une rupture dans la continuité de la production sonore.

La communication de M. Souris donne lieu à une discussion au cours de laquelle diverses questions sont posées au conférencier, qui y répond avec l'autorité et la compétence que lui confère sa connaissance et sa compréhension parfaites des expériences musicales contemporaines.

La prochaine séance est fixée au samedi 6 octobre.

La séance est levée à 17 h 15.

SÉANCE DU SAMEDI 6 OCTOBRE 1956

Présents: M. Ch. van den Borren; Mmes S. Clercx-Lejeune, L. Levis; MM. G. Cammaert, S. Cape, dom J. Kreps, abbé R. Lenaerts, E. Monseur, M. Podolski, J. Quitin, A. Smit, F. van den Bremt, A. Vander Linden.

Excusés: Mmes I. Bogaert, A. Bragard, M. De Smet, L. Grootaers-Schroeder, G. Grootaert, M. Reiners, M. van Mulders-Brunfaut; MM. G. Alexis, M. Boereboom,

Boereboom, C. Delière, K. R. Druwé, E. Geeurickx, E. Monseur, M. Podolski, A. Souris, A. Van der Linden, en enkele genodigden.

Verontschuldigd: Mevr. S. Clercx-Lejeune, M. Reiners; de HH. S. Cape, P. Daubresse, E.H. D. Dille, dom J. Kreps, E.H. R. Lenaerts, F. Monfort, J. Robijns, F. van der Mueren.

De vergadering wordt geopend te 15,25 uur, onder voorzitterschap van de heer Ch. van den Borren.

Het verslag der vorige vergadering wordt gelezen en goedgekeurd.

Na te hebben herinnerd aan de viering te München op 16 en 17 mei, gewijd aan het feit dat Orlandus Lassus vier honderd jaren geleden aan het Beierse hof kwam, verleent de voorzitter het woord aan de heer A. Souris. Deze stelt zich voor te spreken over « Les problèmes de la musique sérielle ». Terwijl hij dit onderwerp belicht in zijn historische evolutie, verklaart spreker hoe de toonsverhoudingen de muziek der drie laatste eeuwen hebben beïnvloed, en op welke wijze de seriële muziek zich hiervan heeft willen bevrijden. Uitwijdend over het nieuwe, voortgebracht door de onafhankelijkheid der tonen, wil de heer Souris nochtans steeds gevoelsbronnen terugvinden in de seriële muziek. Deze, als schepping van een nieuw gevoel ten overstaan van de toehoorder, betekent geen breuk in de continuïteit der muzikale productie.

De mededeling van de heer Souris geeft aanleiding tot een bespreking tijdens de welke meerdere vragen gesteld worden, door de spreker beantwoord met het gezag en de bevoegdheid verkregen door de kennis en het begrip van de hedendaagse muzikale proefnemingen.

De volgende vergadering wordt vastgesteld op zaterdag 6 oktober.

De zitting wordt gesloten te 17,15 uur.

ZITTING VAN ZATERDAG 6 OKTOBER 1956

Aanwezig: De Hr. Ch. van den Borren; Mevr. S. Clercx-Lejeune, L. Levis; de HH. G. Cammaert, S. Cape, dom J. Kreps, E.H. R. Lenaerts, E. Monseur, M. Podolski, J. Quitin, A. Smit, F. van den Bremt, A. van der Linden.

Verontschuldigd: Mevr. I. Bogaert, A. Bragard, M. De Smet, L. Grootaers-Schroeder, G. Grootaert, M. Reiners, M. van Mulders-Brunfaut; de HH. G. Alexis, M. Boere-

P. Daubresse, E. Geeurickx, F. Monfort, J. Robyns, A. Souris, F. van der Mueren.

La séance est ouverte à 15 h 15 sous la présidence de M. Ch. van den Borren.

Le procès-verbal de la séance précédente est lu et approuvé.

Est admis en qualité de membre-étudiant : M. André Smit (Bruxelles).

Dom Joseph Kreps expose le sujet suivant: « L'office noté de Saint-Vaast (XIe siècle), ses lettres significatives ou rythmiques (Ms 734 de la Bibliothèque municipale d'Arras). Une étape de la notation musicale ». Prenant pour thème d'étude le manuscrit d'Arras et comparant celui-ci à des manuscrits d'Einsiedeln et de Saint-Gall, dom Kreps reprend en réalité tout le problème du chant grégorien en donnant aux lettres significatives une solution simple: celles-ci n'ont aucune valeur rythmique, leur essence est purement mélodique.

Après avoir répondu à quelques questions, le conférencier donne un complément pittoresque à son exposé en évoquant ses souvenirs sur plusieurs historiens du chant grégorien.

La prochaine séance est fixée au samedi 27 octobre.

La séance est levée à 17 h.

boom, P. Daubresse, E. Geeurickx, F. Monfort, J. Robijns, A. Souris, F. van der Mueren.

De vergadering wordt geopend te 15,15 uur onder voorzitterschap van de heer Ch. van den Borren.

Het verslag der vorige vergadering wordt gelezen en goedgekeurd.

Wordt aangenomen als lid-student: de heer André Smit (Brussel).

Dom Joseph Kreps bespreekt het onderwerp: « L'office noté de Saint-Vaast (XIe siècle), ses lettres significatives ou rythmiques (Ms. 734 de la Bibliothèque municipale d'Arras). Une étape de la notation musicale ». Naast de studie van voornoemd handschrift en de vergelijking ervan met de handschriften van Einsiedeln en Sankt Gallen, herneemt Dom Kreps eigenlijk het hele probleem van de gregoriaanse zang en geeft hij aan de verklarende letters een eenvoudige oplossing: zij hebben geen enkele rhythmische waarde, hun betekenis is louter melodisch.

Na het antwoord op enkele vragen, geeft spreker aan zijn betoog een levendig bijvoegsel door zijn eigen herinneringen op te roepen in verband met verschillende historici van de gregoriaanse zang.

De volgende vergadering wordt vastgesteld op zaterdag 27 oktober.

De zitting wordt gesloten te 17 uur.